

Richt MKB Bank op in publiek belang

Mustafa Amhaouch

Ondernemers in het midden- en kleinbedrijf krijgen al jaren moeilijk toegang tot financiering. Terwijl die essentieel is om te innoveren, om te groeien en om transities door te maken. Daardoor dreigen deze bedrijven achter de feiten aan te lopen en op lange en korte termijn af te haken. Om dat te voorkomen moet er wat CDA Tweede Kamerlid Mustafa Amhaouch betreft een MKB Bank in het publieke belang worden opgericht. Een jaar geleden gaf Amhaouch het kabinet de opdracht een MKB bank te onderzoeken. Nu de uitkomsten er zijn is het tijd hem vorm te geven.

Om haar doel te bereiken moet de bank voldoen aan zeven voorwaarden:

1. De MKB-bank moet focussen op starters, kleine en middelgrote bedrijven, niet het grootbedrijf.
2. De MKB-bank moet het verschil maken vanuit een publiek belang. Door de bancaire en non-bancaire sector in staat te stellen starters, kleine en middelgrote bedrijven tegen goede voorwaarden te financieren tot limieten van ca. 150.000 euro. Dat kan met gerichte staatsgaranties, kapitaalverstrekking en/of subsidies.
3. De MKB-bank moet dé platformorganisatie en dé aanjager zijn voor bestaande en nieuwe financiers. Dat zijn erkende en betrouwbare partners vanuit Nederland en de EU.
4. De MKB-bank moet hét centrale loket zijn voor MKB-ondernemers die op zoek zijn naar advies om hen naar financiering te begeleiden.
5. De MKB-bank moet actief en bereikbaar zijn voor heel Nederland en dus aanwezig en toegankelijk zijn in alle regio's.
6. De MKB-bank moet dé organisatie zijn om de samenwerking tussen overheid en het MKB in crisistijd te stroomlijnen.
7. De MKB-bank moet specifieke doelen ondersteunen zoals vrouwelijk, inclusief en duurzaam ondernemerschap.

Een nieuwe MKB-Bank

We hebben in Nederland maar liefst 450.000 MKB-bedrijven en ruim 1,2 miljoen ZZP'ers. Toegang tot financiering is voor deze ondernemers essentieel om te kunnen investeren in groei, innovatie en transitie. Bedrijven kunnen via traditionele financiers steeds minder makkelijk aan financiering komen om investeringen te doen. Nieuwe aanbieders bieden goede alternatieven, maar zijn lastig te vinden voor ondernemers. Dat moet anders. Er moet een nieuwe organisatie komen, die de paraplu vormt voor de goede initiatieven die er al zijn en die deze actief aanjaagt. Het is tijd voor een nieuwe MKB-bank.

Knelpunten

Er wordt al heel lang gesproken over de financiering van het MKB. De problemen zijn bekend. Er is ten eerste te weinig kapitaal beschikbaar voor het MKB. Voor ongeveer 15 procent van de MKB-ondernemers is de toegang tot financiering een belemmering. Hoe kleiner het bedrijf, hoe groter de belemmering. Ten tweede is er tussen bancaire en non-bancaire financiers een ongelijk speelveld. Dat laat zich vooral zien in de hoge cost-of-funding voor non-bancaire financiers. Ten derde kent de markt enorme versnippering. Ondernemers weten niet bij wie ze terecht kunnen. De versnippering zorgt er ook voor dat er weinig kennis over de markt beschikbaar is. En ten vierde heeft de overheid te weinig kennis en instrumenten om te kunnen sturen op specifieke beleidsdoelen.

Leren van de British Business Bank

Deze problemen speelden ook in het Verenigd Koninkrijk. Daarom heeft de Britse regering in 2014 de British Business Bank (BBB) opgericht. Het doel van deze staatsbank is om de kredietverlening aan het MKB te vergroten en gericht advies te geven. De BBB wordt onafhankelijk beheerd. Zij brengt expertise en kapitaal naar het MKB. Het bijzondere aan de BBB is dat zij in het algemeen niet rechtstreeks aan het MKB leent. In plaats daarvan werkt de BBB samen met meer dan 218 partners zoals banken, durfkapitaalfondsen en online platforms. Bedrijven hebben toegang tot kapitaal via partners die, omdat ze met de BBB samenwerken, meer kunnen lenen en meer kunnen investeren. Vooral jongere en sneller groeiende bedrijven worden zo beter geholpen.

Wat moet de MKB-Bank in Nederland doen?

De kerntaak van de MKB-bank naar Brits model is het financierbaar houden van starters, kleine en middelgrote bedrijven. Dat doet zij niet als traditionele bank, maar als platform dat andere financiers in staat stelt om tegen marktconforme voorwaarden financiering aan het MKB te verstrekken. Het is ook belangrijk dat de MKB-bank een centrale loketfunctie biedt, waar ondernemers terecht kunnen voor advies en begeleiding. Voorwaarde hiervoor is dat de MKB-bank laagdrempelig bereikbaar is in heel Nederland, fysiek of digitaal. Een ander voordeel van het centrale netwerk is dat de MKB-bank voor betere aansluiting met Europese fondsen kan zorgen én dat de MKB-bank in tijden van crisis de aangewezen organisatie kan zijn om samen te werken met de overheid voor steun aan het MKB.

De MKB-bank dient een publiek belang en springt daarom in het gat dat de financieringsmarkt laat vallen, maar moet onafhankelijk opereren en bestaan uit mensen met kennis van de financieringsmarkt. Zo bevordert de MKB-bank een hoogstaand kwalitatief aanbod, waarbij alleen gewerkt wordt met erkende en betrouwbare financiers. De publieke borging van de MKB-bank maakt het als laatste mogelijk dat effectiever kan worden gewerkt aan het bevorderen van bijvoorbeeld vrouwelijk en inclusief ondernemerschap. Ook het stimuleren van nieuwe vormen van ondernemerschap, zoals sociaal en circulair ondernemerschap kan zo beter worden aangepakt.